

ZIGMAS ZINKEVIČIUS, ALEKSIEJUS LUCHTANAS, GINTAUTAS ČESNYS APIE ARCHEOLOGINĖS KULTŪROS IR ETNOSO SANTYKĮ

Atkurdami tautos priešistorę archeologai remiasi archeologinių kultūrų raida. Tačiau kartais archeologinė kultūra ir etnosas nesutampa. Ypač tai pasakytina apie ankstyvąjį baltų genčių formavimosi laikotarpį. Todėl tiriant tautos kilmę būtina atsižvelgti į genčių ryšius, genčių maišymąsi, pereinamąsias sritis tarp kultūrų, asimiliacijos reiškinius. Archeologinės kultūros elementai - keramika, laidojimo, namų statybos tradicijos, papuošalai - leidžia išskirti savitus, tik tai genčiai būdingus etninius požymius. Tiriant archeologinę kultūrą ir gretinant ją su etnosu svarbu nustatyti kultūros požymių kompleksą, o ne vieną ar du požymius, nors ir labai ryškius.

Ištyrus daugybę archeologinių kultūrų paaiškėjo, kad nėra universalių etninės bendrijos požymių, nes gentys dažnai maišydavosi. Genčių maišymuisi turėjo įtakos jų kovos ir kultūriniai ryšiai, kūrimasis naujuose plotuose ir kitos priežastys.

Zigmas Zinkevičius, Aleksiejus Luchtanas, Gintautas Česnys, *Tautos kilmė*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2006, p. 14.